IO3

Leiutis

- kui ei ole tehniline lahendus (*as such*)
  - disainilahendus (esteetiline looming)
  - avastus (sh inimkeha kujunemise / arengu või inimgeeni järjestuse / selle osa kirjeldus), teadusteooria, matemaatiline meetod
  - mikrolülituse topoloogia
  - majandus- ja mõttetegevuse plaan, reegel, eeskiri ja meetod; ehitise / maa-ala projekt, skeem; arvutialgoritm ja -programm
  - info lihtne esitamine
  - kui saab kasutada ainult kindla taimesordi või loomatõu puhul
  - taimesort ja loomatõug; looduslik meetod bioloogilise aine, taime või looma saamiseks, v.a mikrobioloogiline meetod mikroorganismi saamiseks
  - tingimus, et inimene ei sekku põhjustamisesse
  - loodusjõudude plaanipärane kasutamine vahetu tagajärje põhjustamiseks (BGH)
- Välistused
  - kui ärikasutus oleks igal juhul vastuolus avaliku korra / moraaliga
  - inimese kloonimise, inimalge geneetilise identiteedi muutmise v inimembrüo ärikasutamise meetod
  - ravi- / diagnoosimeetod inimese / looma haiguse raviks / diagnoosimiseks
  - looma geneetilise identiteedi muutmise meetod, mis tekitab loomale kannatusi ega anna olulist kasu inimese / looma tervisekaitse seisukohalt, ning selle meetodi tulemusena saadud loom
- tehnilise probleemi lahendus
  - seade, aine
  - meetod
  - hõlmab eeldamisi meetodiga saadu
  - ühtsuse nõue: kombinatsioon peab olema kaetud ühtse leindusliku mõttega
  - ei eelda kasulikkust
- tingmärk
- Menetlus ja registreering
  - (patent)
  - ajutine kaitse
  - miinimumnõuded
  - esitamise kuupäev
  - taotlus
    - Tööstuslik kasutatavus (avar tähendus)
      - selge, avatud, korratav, ammendav
      - patendinõudlus määrab kaitse ulatuse
      - kirjeldus abistab
    - klassifitseerimine
    - lõiv jm
    - avaldus, nõudlus, leiutiskirjeldus (ja joonised), abstrakt
    - tehnika taseme otsing
    - patenditaotluse avaldamine 18 kuu möödumisel prioriteedikuupäevast
- Õigus kaitsele
  - autor / üld- v eriõigusjärglane
  - õigus tulule
  - autorsus jm isiklikud õigused
  - töö- vm lepinguline suhe
  - prioriteet
    - *first to file*
- Õigus kaitsest
  - Piirangud
    - varemkasutusõigus
    - ammendumine
    - katsetused; ravimi ühekordne valmistamine; isiklik kasutus
  - geograafilise, keelelise, teabe vanuse ja avalikustamise vahendi piiranguta enne prioriteedikuupäeva avalikuks tulnud (sh hiljem avalikkuse eest kadunud) teave
  - avalik ei ole konfidentsiaalne teave
  - "armuaeg" taotleja nõudel
  - lisaks Eesti suhtes esitatud leiutise kaitse taotlused, sh kui need ei ole avalikud
  - hõlmab nii taotleja poolt, ülesandel kui õigusvastaselt avaldatud teabe, mis lähtub taotlejast
  - patendil ekspertiis
    - Uudsus – erinevus tehnika tasemest
    - keeldumine
      - apellatsioon
        - Eestis edasi kohtus
      - Leiutustase – leiutis ei tulene vastava ala asjatundja jaoks endastmõistetavalt tehnika tasemest
      - patendi väljaandmine (kasuliku mudeli registreerimine)
        - opositsioon (patendi puhul 9 k)
        - tühistamine
        - kas asjatundja lahendaks tehnilist probleemi samamoodi?
        - kehtivusaeg: patent 20 a, kasulik mudel 4+4+2 a

Disain

- Välistused
  - vastuolu heade tavadega
  - ebapüsivus
  - puudub tööstuslik kasutatavus
  - hõlmab toote osad, mis tootesse paigutatuna jäävad tavakasutuses väliselt vaadeldavaks
  - mikrolülituse topoloogia
  - ilma loata
    - ametlik sümbol
      - sh MTÜ / SA
    - kaubamärk
    - JI nimi v osa
    - prooviplomm; ravimpreparaadi nimetus
    - tuntud isiku nimi v portree
    - arhitektuuriobjekti nimi v kujutis
  - tuleneb üksnes toote tehnilisest otstarbest, v.a juhul, kui tööstusdisainilahendus võimaldab moodulisüsteemi toodete või toote osade eriviisilist ühendamist
- Avalikustatud disainilahenduse kaitse kopeerimise vastu EL määruse alusel 3 aastaks
  - toote tasapinnaline või ruumiline väliskujundus (tunnusjoonte kogum, mille üksikult või kombinatsioonis moodustavad vorm, konfiguratsioon, ornament, värvilahendus, faktuur, materjal)
  - uus, kui enne prioriteedikuupäeva ei ole avalikustatud identset või äravahetamiseni sarnast tööstusdisainilahendust (hõlmab ka varasema taotluse, kui avaldatakse)
  - eristatav, kui sellest vastava ala asjatundjale jääv üldmulje erineb üldmuljest, mille talle on jätnud enne prioriteedikuupäeva avalikustatud tööstusdisainilahendus[te kogumulje]
  - arvestades looja vabadust
  - v.a konfidentsiaalne teave; armuaeg
- ekspertiisi ei tehta
  - avaldus, reproduktsioon, klassifitseerimine
  - Menetlus ja registreering
    - tühistamine
      - kehtivusaeg 5x5 a
- Õigus kaitsest
  - Autoriõiguse kaitse kumulatiivselt
  - piirangud analoogiliselt leiutisele; sh õppeeesmärgil kasutamine viitamiskohustusega
  - žanr jne
    - vrd EKo 2014 *KFM* v *Dunnes*
  - ametlikud dokumendid ja sümbolid
  - uudised, faktid, andmed
  - automaatne, looduslik, juhuslik
  - rahvalooming
  - puuduv intellektuaalsus v individuaalsus
  - tase ja väärtus ebaoluline
  - idee, kujund, mõiste, teooria, protsess, süsteem, meetod, kontseptsioon, printsiip, avastis, leiutis jms intellektuaalse tegevuse resultaat, mis on kirjeldatud, selgitatud või muul viisil väljendatud teoses

Autoriõigus

- Teos
  - reprodutseeritav ja tajutav vorm
  - kirjanduse, kunsti, teaduse valdkond
  - autori isiklik (individuaalne) intellektuaalne looming
  - originaalne
  - ei pea olema lõplik
  - EKo 2000 *Infopaq*
    - arvestades looja vabadust
  - © soovitav, pole vajalik
  - Formaalsuseta kaitse
  - kaitse presumptsioon
    - avalikustatud v mitte
      - loomise hetkest
- autorsuse presumptsioon
- Autor – FI üldjuhul
  - varalised õigused (edasiantavad): mh 1) reprodutseerimine (sh osaline); 2) levitamine (ja avalik esitamine, eksponeerimine, edastamine, üldsusele kättesaadavaks tegemine); 3) (tuletised:) tõlkimine ja töötlemine; kogumiku koostamine; projekti teostamine
    - isiklikud õigused: autorsus; autorinimi ning *au ja väärikuse* kaitse, teose puutumatus ja *lisad*; *avalikustamine*, täiendamine, tagasivõtmine
    - ammendumine
    - autoritasu
    - *droit de suite*
    - kehtivusaeg: autori surmast 70 a; anonüümne teos 70 a avalikustamisest
    - autorsuse, autorinime, au ja väärikuse tähtajatu kaitse
    - pealkirja eksitava kasutamise tähtajatu keeld
    - *public domain*
  - Piirangud
    - autorihüvitus
    - orbteos
    - esindamise organisatsioon
  - Kaasnevad õigused
    - esitaja
    - fonogrammitootja
    - andmebaasi tegija jm
    - tele- ja raadioteenuse osutaja
    - autori nõusolekuta, tasu maksmisega FI isiklikuks vajaduseks salvestust (nn tühja kasseti tasu eest)
  - ülemineku
    - tööandjale piiratud mahus
    - pärijale ka *osad* isiklikud õigused
    - liigipõhiselt seaduse, üldjuhul lepingu alusel
- vaba kasutus: kui see ei ole vastuolus teose tavapärase kasutamisega ega kahjusta põhjendamatult autori seaduslikke huve (*fair use*), on lubatud teost kasutada autori nõusoleku ja autoritasu maksmiseta
  - üldsusele avatud kohas asuva kunstiteose / foto reprodutseerimine ärieesmärgita
  - õiguspäraselt avaldatud teost võib FI reprodutseerida ja tõlkida isikliku kasutamise eesmärgil (ei taotle ärilisi eesmärke), v.a (maastiku)arhitektuuriteoseid; piiratud tiraažiga kujutava kunsti teoseid; elektroonilisi andmebaase; reprograafiliselt noote
  - tehnilise protsessi osana ajutine / juhuslik kopeerimine võrgus edastamise v seaduspärase kasutamise eesmärgil
  - kinnisvarakuulutuses
  - ka poolavalik esitamine õppeasutuses
    - tsiteerimine teaduslikul, hariduslikul, informatsioonilisel, õigusemõistmise eesmärgil; illustratsiooni, karikatuuri v paroodiana
  - avaliku muuseumi, raamatukogu poolt säilimiseks v asendamiseks
  - raadio v TV poolt ajutiselt v arhiveerimiseks
  - arvutiprogrammi ja andmebaasi kopeerimise erisused
  - nägemispuudega kasutaja jaoks